

اولین و بزرگترین وب سایت تخصصی ورزش و تربیت بدنی

تاریخچه هندبال در جهان و ایران

کاری از وب سایت تخصصی ورزش و تربیت بدنی پرشیا

WWW.PersiaSport.IR

(مقالات ورزشی ، آموزش دروس رشته تربیت بدنی ، تاریخچه رشته های ورزشی ، معرفی وب سایت های ورزشی)

اولین و بزرگترین وب سایت تخصصی ورزش و تربیت بدنی

تاریخچه هندبال در جهان

هومر" تاریخ نویس مشهور یونان در کتاب معروف خود ادیسه از ورزش هندبال با نام "اورانیا" یاد کرده است. این بازی که در سال ۶۰۰ قبل از میلاد روی یکی از دیوارهای آتن جاری شده بود که در سال ۱۹۲۶ کشف شد. کنراد کخ که یک معلم ورزش آلمانی بود. در سال ۱۸۹۰ هندبال را به صورت جدیدتری با نام "رافابل اشیپل" معرفی کرد که از آن پس آنرا به صورت هندبال ۱۱ نفری بازی می کردند که شباهت زیادی به یکی ز بازیهای محلی چک و اسلواکی به نام "هازنا" داشت. بد از جنگ جهانی آقای "هرمان" ریس فدراسیون هندبال آلمان برای گسترش و تحکیم این ورزش بسیار خدمت کرد. البته دکتر "کارل شلنز" استاد دانشسرای عالی تربیت بدنیو ورزش برلین که او را پدر هندبال نامیده اند پیشتر در سال ۱۹۲۰ مقررات این ورزش را تدوین کرده و آنرا در کلاسهای خود به مرحله اجرا در آورده بود. لذا پس از او شاگردانش موجبات گسترش این ورزش را در سراسر آلمن فراهم کرد. در کشورهای شمالی به دلیل سردی هوا برای اجرای این ورزش در سالن شکل تازه‌ای به آن داده شد که این امر موجبات پیدایش هندبال ۷ نفره امروزی شد. این ورزش بین سالهای ۱۹۲۰-۱۹۰۴ بت استفاده از بعضی از قوانین بازی فوتبال در قاره اروپا توسعه بیشتری یافت و به همین دلیل فوتبال اثر بسیاری بر آن گذاشته است. تا سال ۱۹۲۸ از نظر تشکیلات بین المللی نیز هندبال جزو فدراسیون بین المللی دوومیدانی محسوب می شد اما به دلیل اهمیت هندبال این فدراسیون در ۸ کنگره خود که در سال ۱۹۲۶ بر گذار شد کمیونی برای مستقل کردن آن به وجود آورد و سر انجام در سال ۱۹۲۸ فدراسیون بین المللی مستقل هندبال با ۱۱ عضو در آمستردام تشکیل شد که آقای "اوری براندج" عضو هیات مدیره آن برای گسترش این ورزش کمکهای بسیاری کرد. در همان سال بازی نمایشی در آمستردام انجام شد و در سال ۱۹۲۱ کمیته بین المللی المپیک اجازه داد که این ورزش جزو بازیهای المپیک باشد. از سال ۱۹۲۸-۱۹۳۴ تعداد اعضا به ۲۵ رسید. اولین بازیهای رسمی در المپیک در سال ۱۹۳۶ با حضور ۱۱ تیم انجام شد که آلمان و اتریش و سوئیس مقامهای اول تا سوم را به دست آوردند. در سال ۱۹۳۷ اولین دوره بازیهای دانشجویی در آلمان با قهرمانی آلمان انجام شد. پس از جنگ جهانی دوم فدراسیون قدیمی منحل شد و فدراسیون جدید که تا کنون نیز پایدار است تاسیس شد که البته مقر اول آن در دانمارک و سپس در ۱۹۵۰ به استکهلم سوئیس انتقال یافت. در ۱۹۴۷ اولین دوره داوری در دانمارک بر گذار شد. در سال ۱۹۵۴ مسابقات جهانی هندبال ۷ نفره در سوئد بر گذار شد که سوئدو آلمان شرقی و چک و اسلواکی اول تا سوم شدند.

اولین و بزرگترین وب سایت تخصصی ورزش و تربیت بدنی

تاریخچه هندبال در ایران

علی محمد امیرتاش در سال ۱۳۴۴ پس از پایان تحصیلات دوره لیسانس در رشته تربیت بدنی و ورزش، از فرانسه به ایران مراجعت کرد. با ورود به ایران اقدام به مذاکره و گفتگو با کمیته ملی المپیک در جهت تأسیس فدراسیون هندبال نمود تا زمینه پیدایش ورزش هندبال ۷ نفره در ایران فراهم شود، اما با تغییرات اداری در کمیته ملی المپیک این امر متوقف ماند. یک سال بعد در جلسه کنگره رؤسای تربیت بدنی و مدیران فنی استانها و فرمانداریهای کل ایران- که همزمان با برگزاری مسابقات ورزشی آموزشگاههای کشور در خرداد سال ۱۳۴۵ در شیراز تشکیل شد - امیرتاش طی شرح میسوطی، تصویب و اجرای هندبال در آموزشگاههای کشور را به کنگره پیشنهاد کرد، لیکن به علت آشنا نبودن شرکت کنندگان در کنگره با ورزش هندبال، این پیشنهاد به تصویب نرسید و بررسی بیشتر درباره آن به آینده موکول شد.

در سال ۱۳۴۷ تغییرات و سازماندهی جدیدی در اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش پدید آمد که تصویب بازی هندبال را همانند یکی از ورزشهای رسمی آموزشگاههای کشور، ممکن ساخت. مسئولان وقت که از افراد باتجربه بودند و با ورزشهای جدید نیز آشنایی داشتند، این پیشنهاد را با احتیاط و به طور غیررسمی پذیرفتند و بنا شد امیرتاش برای آزمایش، دو تیم را در دبیرستان البرز تهران انتخاب کند و تمرین دهد تا بتواند ورزش هندبال را در عمل به رؤسای تربیت بدنی کشور- که بار دیگر در تهران گردهم می آمدند- نشان دهد. همزمان با تمرین این دو تیم، اولین نشریه هندبال هفت نفره در ایران که شامل خلاصه مقررات بازی و مقدماتی از مهارتهای انفرادی و دسته جمعی بود در ۲۷ صفحه تهیه و در اختیار مسئولان و دست اندرکاران تربیت بدنی آموزش و پرورش گذاشته شد.

به همت اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش در بهمن ماه سال ۱۳۴۷ سمینار بررسی مسائل و مشکلات تربیت بدنی و ورزش آموزشگاههای کشور، با شرکت رؤسای اداره های تربیت بدنی و مدیران فنی استانها و فرمانداریهای کل در تهران تشکیل شد و در ضمن یک مسابقه کامل بین دو تیم هندبال دبیرستان البرز ترتیب یافت و نشریه ۲۷ صفحه ای که به همین منظور تهیه شده بود در دسترس شرکت کنندگان سمینار گذاشته شد، در جلسه بعدی این سمینار تصمیم گرفته شد، با توجه به امتیازات تربیتی و ورزشی که هندبال هفت نفره دارد، به عنوان یکی از ورزشهای رسمی آموزشگاهی، به شورای عالی تربیت بدنی آموزشگاهها در وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد شود. پس از چهار سال انتظار، این اولین پیروزی بود.

پیش از پایان سال ۱۳۴۷ پیشنهاد مذکور تصویب شد و فدراسیون هندبال آموزشگاههای کشور شکل گرفت. ریاست فدراسیون به آقای جعفر گلبابایی کارمند عالی رتبه وزارت آموزش و پرورش و مشاوره فنی آن به امیرتاش واگذار شد.

به منظور آشنایی معلمان و مربیان ورزش کشور با ورزش هندبال هفت نفره و آماده کردن مقدمات لازم جهت مسابقات هندبال در چهارچوب مسابقات آموزشگاههای کشور- که در دهه اول تیرماه سال ۱۳۴۸ در تهران برگزار می شد - دو کلاس فشرده آموزش مربی و داوری هندبال، جهت شرکت مربیان استان تهران در دهه دوم اسفند و برای مربیان ورزش منتخب از سایر نقاط کشور در دهه سوم اسفندماه ۱۳۴۷، به همت اداره کل تربیت بدنی آموزش و پرورش و با سرپرستی و تعلیم امیرتاش، در تهران تشکیل و آموزشهای لازم داده شد. سرانجام تیمهای تعلیم یافته به کمک مربیانی که در کلاسهای فشرده شرکت کرده بودند، از شهرستانهای تهران، اهواز، مشهد، اصفهان، شیراز و کرمان در این مسابقات شرکت کردند که به همین ترتیب مقامهای اول تا ششم را به دست آوردند.

مقررات کامل ورزش هندبال که از فدراسیون بین المللی هندبال تهیه شده و ترجمه گردیده بود به نام «فدراسیون هندبال آموزشگاههای کشور» تکثیر و در همین کلاسها در اختیار شرکت کنندگان گذاشته شد. اکنون زمانی بود که عده بسیاری از دانش آموزان کشور، ورزش هندبال را می شناختند و مربیان با علاقمندی بسیار در پی تکمیل معلومات خود در این زمینه بودند. دست اندرکاران اداره کل تربیت بدنی آموزش و پرورش که بر این امر واقف بودند، پیشنهاد امیرتاش مبنی بر دعوت از یک مربی خارجی را پذیرفتند و پیرو آن بلافاصله از آقای «میشل پائولینی» فارغ التحصیل دانشسرای عالی تربیت بدنی و ورزش فرانسه و مربی تیم قهرمان هندبال فرانسه و عضو کمیته فنی فدراسیون هندبال آن کشور، به طور رسمی دعوت شد تا برای تدریس در کلاس هندبال به ایران مسافرت کند. در مدت دو ماه اقامت نامبرده در ایران، با همکاری امیرتاش، یک کلاس تکمیلی برای مربیان استان مرکزی، در دهه دوم مردادماه سال ۱۳۴۸ در تهران و یک کلاس تکمیلی دیگر در شهرستان اصفهان برگزار شد.

اولین و بزرگترین وب سایت تخصصی ورزش و تربیت بدنی

در شهریورماه ۱۳۴۹ کلاس دیگری برای مربیان هندبال کشور در منظره تهران تشکیل شد و طی آن امیرتاش، آخرین تحولات هندبال تا آن زمان را برای شرکت کنندگان تشریح کرد.

در مسابقات آموزشگاهی سال ۱۳۴۹ برای نخستین بار تیمهای دختران دانش آموز نیز در مسابقه های هندبال شرکت کردند که تیمهای شهرستانهای تربت حیدریه، نیشابور و آبدان به ترتیب مقامهای اول تا سوم را بدست آوردند. اولین مسابقه ای که قهرمانان هندبال ایران با یک تیم خارجی در آن شرکت کردند، مسابقه بین تیمهای منتخب دانش آموزان کویت و منتخب دانش آموزان تهران بود که در ساعت ۱۷ روز ۱۱/۸/۱۳۴۹ در محل سالن ورزشی هنرسرای عالی نارمک در تهران برگزار شد. نتیجه این مسابقه ۲۴ بر ۱۸ به نفع تیم منتخب دانش آموزان کویت شد. در این مسابقه بازیکنان تیم ایران عبارت بودند از آقایان: جهانگیر آغاسی بیگ، مهدی اسلامی، رضا اسداللهی، علی پژمان، محسن حاجیلو، احمد دقیقی، عباس قاجاریه، رضا محمدی سخا، مسعود مرزآبادی، محمدتقی نادی، رضا نیشابوری و حسین یوسفخانی و آقای اکبر لطفی مربی و آقای حسین داریا کمک مربی این تیم بودند.

در سال ۱۳۵۲ با توجه به پشتوانه ای که از نظر تعداد بازیکن و مربی هندبال در کشور ایجاد شده بود، سازمان تربیت بدنی وقت به این ورزش توجه پیدا کرد و سرانجام در سال ۱۳۵۴ فدراسیون هندبال کشور تأسیس گردید و مهندس هارون مهدوی عهده دار امور آن شد. اولین دوره مسابقه های قهرمانی کشور در دسته مردان در سال ۱۳۵۵ برگزار شد که تیمهای خراسان، اصفهان و تهران اول تا سوم شدند. در رده جوانان هم اولین بار از سال ۱۳۶۳ مسابقه های قهرمانی کشور برگزار شده است. اولین دوره مسابقه های کشور در دسته بانوان در سال ۱۳۷۰ برگزار شد که تیم کهگیلویه و بویراحمد به مقام قهرمانی رسید. اولین حضور مهم تیم ایران در بازیهای آسیایی ۱۹۸۶ بود که تیم ایران در میان شش تیم، پنجم شد؛ البته اولین بار ایران در سال ۱۹۸۹ در مسابقه های قهرمانی هندبال آسیا در پکن شرکت کرد و در بین نه تیم، هشتم شد. اولین مدال آسیایی ایران کسب مقام سوم جوانان آسیا در سال ۲۰۰۴ بود.